

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ministrstvo za zdravje
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

gp.mz@gov.si

Št.: 941-1/23-28
Datum: 16. 11. 2023

Zadeva: Dodatne pripombe Zbornice – Zveze k predlogu zakona o nujnih ukrepih na področju zdravstvenega varstva

Spoštovani,

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu Zbornica – Zveza) je z dopisom št. 941-1/23-24 z dne 10. 11. 2023 že podala pripombe k predlogu zakona o nujnih ukrepih na področju zdravstvenega varstva.

Na podlagi dopisa Ministrstva za zdravje št. 0070-267/2023 z dne 13. 11. 2023 o podaljšanju roka za posredovanje pripomb Zbornica – Zveza pošilja še dodatne pripombe.

1. Predlog za spremembo in dopolnitev Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev

Zbornica – Zveza predlaga, da predlog zakona spremeni in dopolni Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16, 47/19, 92/21 in 76/23, v nadaljnjem besedilu ZPPPK) z določili o prilagoditvenem obdobju za izvajalce zdravstvene in babiške nege in druge poklice zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev.

Bolnišnice, univerzitetna klinična centra in drugi zdravstveni zavodi, domovi za starejše ter drugi socialnovarstveni zavodi se zadnja leta srečujejo s pomanjkanjem medicinskih sester in drugih izvajalcev zdravstvene ter babiške nege, kar močno vpliva na izvajanje zdravstvene dejavnosti.

Izvajalci zdravstvene in babiške nege, ki so kvalifikacijo pridobili v državah nekdanje SFR Jugoslavije oziroma v drugih državah in se želijo zaposliti v Republiki Sloveniji, se zaradi zahtevanega znanja slovenskega jezika srečujejo z relativno dolgotrajnimi postopki izpolnjevanja pogojev za samostojno opravljanje dela.

Za samostojno opravljanje dela in za zaposlitev na delovnih mestih iz Aneksa h Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 181/21) mora biti izvajalec zdravstvene oziroma babiške nege po priznani poklicni kvalifikaciji, vpisan v register izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege oziroma mora imeti veljavno licenco in mora imeti ustrezno raven znanja slovenskega jezika.

Do izpolnjevanja pogojev za samostojno opravljanje dela pa izvajalci zdravstvene oziroma babiške nege ne smejo biti zaposleni na delovnih mestih izvajalcev zdravstvene oziroma babiške nege ter ne smejo izvajati zdravstvene oziroma babiške nege.

Zbornica – Zveza zato predlaga, da zakon spremeni in dopolni določila ZPPPK o prilagoditvenem obdobju, ki bo omogočil, da se izvajalci zdravstvene oziroma babiške nege za čas prilagoditvenega obdobja zaposlijo na delovnih mestih iz Aneksa h Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 181/21) in opravljajo dejavnost zdravstvene oziroma babiške nege pod nadzorom in strokovnim vodenjem usposobljenega strokovnjaka oziroma mentorja ter v navedenem obdobju izpolnijo pogoje za priznavanje poklicne kvalifikacije oziroma uspešno opravijo preizkus znanja slovenskega jezika.

Na sestanku o zaposlovanju tujcev, ki je 7. 11. 2023 potekal pri Zbornici – Zvezi, je Eva Dajčman Šterk, vodja Službe za poklicne kvalifikacije v zdravstvu pri Ministrstvu za zdravje, navzoče seznanila, da ministrstvo pripravlja spremembe in dopolnitve ZPPPK z določili o prilagoditvenem obdobju.

Zaradi dolgotrajnih zakonodajnih postopkov spreminjanja in dopolnjevanja ZPPPK, upoštevajoč, da ima ministrstvo že pripravljeno zakonsko materijo, ki bo urejala prilagoditveno obdobje, Zbornica – Zveza predlaga, da se omenjena določila sprejmemo že z Zakonom o nujnih ukrepih na področju zdravstvenega varstva.

Ker se z zakonom že spreminja in dopolnjuje Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist (Uradni list RS, št. 107/10, 40/17 – ZZdrS-F in 203/20 – ZIUPOPDVE) in prilagoditveno obdobje zdravnika, zdravnika specialista, doktorja dentalne medicine in doktorja dentalne medicine specialist, je smiselno, da navedeni zakon uredi tudi prilagoditveno obdobje reguliranih poklicev drugih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev.

Ne nazadnje pa sprejem takšne ureditve terjajo alarmantne razmere na področju zaposlenih v dejavnosti zdravstvene in babiške nege, saj v posameznih zdravstvenih ter socialnovarstvenih zavodih ni več mogoče zagotavljati kakovostne in varne zdravstvene obravnave. Posamezni izvajalci zdravstvene dejavnosti so primorani zaradi pomanjkanja medicinskih sester že omejevati sprejem bolnikov oziroma zapirati bolniške oddelke, številni domovi za starejše ne morejo začeti delovati zaradi pomanjkanja bolničarjev-negovalcev in tehnikov zdravstvene nege.

Kljub številnim dejavnostim izvajalcev zdravstvene dejavnosti za pridobivanje novih zaposlenih na razpise skoraj ni odziva, medicinske sestre zapuščajo svoj poklic ter se zaradi lažjih pogojev dela in boljšega plačila zaposlujejo v drugih panogah.

Zbornica – Zveza opozarja, da se velik delež oseb z izobrazbo na področju zdravstvene in babiške nege, le izobražuje za delo v zdravstveni in babiški negi, njihov primarni zaposlitveni cilj pa ni v zdravstvu in se zaradi finančno slabo ovrednotenega dela in težjih delovnih pogojev v večjem delu tudi ne zaposluje v zdravstvu in socialnem varstvu.

Izvajalci zdravstvene dejavnosti poročajo, da tudi zaposleni v dejavnosti zdravstvene nege in babištva zaradi boljšega plačila zapuščajo zaposlitev v zdravstvu in socialnem varstvu ter se zaposlujejo na drugih bolj plačanih delovnih mestih.

Zbornica – Zveza opozarja na ustrezno finančno ovrednotenje delovnih mest v dejavnosti zdravstvene nege in babištva, ki bo ustrezno njihovi izobrazbi, zahtevnosti delovnih mest in obremenitvam ter odgovornosti, ki jo prevzemajo za svoje delo. Pravično in konkurenčno plačilo za poklice medicinske sestre, babice in bolničarja-negovalca je eden izmed bistvenih pogojev za zagotavljanje ustreznega števila izvajalcev zdravstvene in babiške nege v zdravstvenih in socialno varstvenih zavodih.

Zato Zbornica – Zveza predlaga, da se z interventnim zakonom določi tudi **dodatek za posebne obremenitve** na tistih **delovnih mestih izvajalcev zdravstvene nege**, kjer je zaradi njihovega pomanjkanja **ogroženo stabilno delovanje** in **nasploh izvajanje zdravstvene dejavnosti** (npr. delovna mesta na negovalnih oddelkih bolnišnic, delovna mesta izvajalcev zdravstvene nege v socialnem varstvu).

2. Predlog za spremembo in dopolnitev Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva

Zbornica – Zveza predlaga, da se z zakonom spremeni Priloga 1 Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 206/21 – ZDUPŠOP, 141/22 – ZNUNBZ, 18/23 – ZDU-10 in 84/23 – ZDOsk-1, v nadaljnjem besedilu ZZPPZ).

ZZPPZ določa obdelavo podatkov in zbirke podatkov s področja zdravstvenega varstva in eZdravja, njihove upravljavce in upravičence do podatkov. ZZPPZ v 5. členu določa vrsto in vsebino posameznih zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva, njihov namen, obdobja poročila, **kdo mora posredovati podatke** in **kdaj**; upravljavec zbirke, način dajanja podatkov in čas hranjenja podatkov so opredeljeni v Prilogi 1, ki je sestavni del tega zakona. Za posamezne zbirke podatkov iz Priloge 1 (NIJZ 16, NIJZ 25, NIJZ 25.1, NIJZ 26, NIJZ 26.1, NIJZ 26.2, NIJZ 53.1 in NIJZ 53.2) so določeni upravičenci do podatkov iz zbirke.

V Prilogi 1 se pod zaporedno številko 17 vodi zbirka podatkov z naslovom perinatalni informacijski sistem s podatki, ki se vodijo v tem sistemu ter o subjektih, ki jih zadeva dolžnost poročanja. V perinatalni informacijski sistem so dolžni sporočati podatke **porodnišnice v Republiki Sloveniji**, **patronažna služba** (za porode doma) in **zdravstveni domovi**. Rok za sporočanje podatkov je »sprotno«. Patronažna služba sporoča podatke o porodu na domu za primere **nenaačrtovanih porodov doma** oziroma **porodov brez strokovne pomoči**, če ženska z otrokom ni bila naknadno prepeljana v porodnišnico.

V Republiki Sloveniji imajo diplomirane babice dovoljenje Ministrstva za zdravje za samostojno opravljanje dejavnosti babiške nege na domu. Zakon o matičnem registru (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 67/19) pa dolžnost prijave rojstva otroka zunaj zdravstvenega doma pristojnemu organu nalaga tudi diplomirani babici oziroma diplomiranemu babičarju, ki je vpisana/vpisan v register zasebnih zdravstvenih delavcev oziroma je pridobil dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti pri ministrstvu, pristojnem za zdravje.

V veljavnih metodoloških navodilih za zbirko podatkov – perinatalni informacijski sistem je o prijavi poroda doma navedeno, da v **primeru poroda doma** ali v drugi zdravstveni ustanovi, če porodnica in novorojenček nista prepeljana v porodnišnico, **prijavi porod** in rojstvo oseba, ki je nudila **strokovno pomoč** na obrazcih Obr. 8,172 in Obr. 8,173.

Zbornica – Zveza je z dopisom št. 600-1/22-1 z dne 7. 1. 2022 ministrstvu že predlagala spremembo priloge 1 ZZPPZ. Ministrstvo za zdravje je prosila za mnenje, ali Zdravstveni inšpektorat R Slovenije na podlagi ZZPPZ lahko vodi postopek proti diplomirani babici, ki samostojno vodi porod na domu in ne posreduje podatkov v perinatalni informacijski sistem skladno s Prilogo 1 ZZPPZ, saj med subjekti, ki so dolžni sporočati v perinatalni informacijski sistem, diplomirane babice oziroma izvajalci zdravstvene dejavnosti z dovoljenjem za samostojno opravljanje dejavnosti babiške nege na domu, niso določeni.

Zbornica – Zveza je z dopisom št. 600-19/22-1 z dne 8. 6. 2022 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZIRS) prosila za mnenje o ustreznosti ZZPPZ za vodenje prekrškovnih postopkov oziroma izrekanje glob izvajalcu zdravstvene dejavnosti, ki ni splošna oziroma specialna bolnišnica ali zdravstveni dom oziroma diplomirani babici, ki ima dovoljenje za vodenje samostojnega poroda na domu, a podatkov o rojstvih ne sporoča v perinatalni informacijski sistem skladno s prilogo 1 ZZPPZ.

ZIRS je v dopisu št. 09102-80/2022/2 z dne 23. 6. 2022 menil, da ni ustrezne pravne podlage za vodenje prekrškovnega postopka po ZZPPZ zoper druge (zasebne) pravne ali fizične osebe, ki imajo dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti, saj zanje iz Priloge 1 ne izhaja obveznost posredovanja podatkov.

Zbornica – Zveza je Ministrstvo za zdravje z dopisom št. 600-19/22-3 z dne 10. 8. 2022 prosila za mnenje o ustreznosti ZZPPZ. Odgovora ministrstva na dopis št. 600-1/22-1 z dne 7. 1. 2022 in dopis št. 600-19/22-3 z dne 10. 8. 2022 Zbornica – Zveza ni prejela.

Zbornica – Zveza je pri rednem strokovnem nadzoru pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti PINARD, zavod za razvoj družinsko osrediščene skrbi, Stara vas 16, 6230 Postojna ugotovila, da rojstvo otroka, ki je pri porodu na domu utrpel občutno poslabšanje zdravje, ni bilo sporočeno NIJZ.

Zbornica – Zveza predlaga, da se pod zaporedno številko 17 v prilogi 1 v rubriki »Kdo mora dati podatke in kdaj«, kjer je določeno »Porodnišnice v Republiki Sloveniji, patronažna služba (za porode doma), ZD na NIJZ – sprotno«, dopolni z naslednjim besedilom: **»pri porodu navzoči zdravnik, diplomirana medicinska sestra ali diplomirana babica, ki je vpisana v register zasebnih zdravstvenih delavcev in ima dovoljenje Ministrstva za zdravje za babiško nego na domu ali izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki ima dovoljenje Ministrstva za zdravje za babiško nego na domu«.**

Predlog dopolnitve je pripravljen na podlagi 7. člena Zakona o matičnem registru (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 67/19), ki določa, kdo mora prijaviti rojstvo otroka, rojenega zunaj zdravstvenega zavoda. Navedeno določilo je bilo pri sprejemu novele Zakona o matičnem registru že usklajeno z Ministrstvom za zdravje.

Zbornica – Zveza je dodala dolžnost sporočanja tudi za izvajalce zdravstvene dejavnosti, ki imajo dovoljenje Ministrstva za zdravje za babiško nego na domu in imajo zaposleno diplomirano babico.

3. Pobuda za spremembo Zakona o zdravstveni dejavnosti

Zakon že spreminja oziroma odstopa od Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1. v nadaljnjem besedilu ZZDej).

ZZDej v 63. členu določa, da se dokazilo o znanju slovenskega jezika predloži:

- ob prijavi na strokovni izpit;
- diplomirana medicinska sestra oziroma diplomirana babica, ki ima pridobljeno poklicno kvalifikacijo v skladu s petim odstavkom 64. člena tega zakona, in zdravstveni administrativni sodelavec ob zaposlitvi;
- zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec, ki je poklicno kvalifikacijo pridobil v drugi državi članici Evropske unije, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji, v postopku vpisa v register iz šestega odstavka 64. člena tega zakona pri ministrstvu, pristojnem za zdravje, ali pri zbornici oziroma strokovnem združenju, ki ima javno pooblastilo iz 87.c člena tega zakona.

Diplomiranim medicinskim sestram in diplomiranim babicam, ki so kvalifikacijo pridobile v državah nekdanje SFR Jugoslavije ali v tretji državi, Ministrstvo za zdravje na podlagi določil Pravilnika o pripravi in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 76/22, 58/23 in 97/23) prizna poklicno kvalifikacijo in dokazilo o znanju slovenskega jezika v skladu z osmim odstavkom 63. člena ZZDej predložijo ob zaposlitvi.

Zaradi pomena znanja slovenskega jezika pri zdravstveni obravnavi pacientov oziroma uporabnikov in z namenom zagotavljanja ustreznega nadzora nad znanjem slovenskega jezika Zbornica – Zveza predlaga, da **diplomirane medicinske sestre oziroma diplomirane babice, ki jim je ministrstvo, pristojno za zdravje, priznalo poklicno kvalifikacijo iz tretjih držav, dokazilo o znanju slovenskega jezika predložijo v postopku vpisa v register in podelitve licence iz sedmega odstavka 64. člena ZZDej pri ministrstvu, pristojnem za zdravje, ali pri zbornici oziroma strokovnem združenju, ki ima javno pooblastilo iz 87.c člena tega zakona.**

Navedena zakonodajna rešitev je tudi s **sistemskega vidika ustrezna**, saj zagotavlja ustrezen nadzor nad **znanjem slovenskega jezika pri vseh zdravstvenih delavcih**, ki so izobrazbo ali kvalifikacijo pridobili **v tujini**.

ZZDej v 63. členu že določa, da zdravstveni delavec oziroma zdravstveni sodelavec, ki je poklicno kvalifikacijo pridobil **v drugi državi članici Evropske unije**, državi Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji, dokazilo o znanju slovenskega jezika predloži **v postopku vpisa v register** iz šestega odstavka 64. člena tega zakona pri ministrstvu, pristojnem za zdravje, ali pri zbornici oziroma strokovnem združenju, ki ima javno pooblastilo iz 87.c člena tega zakona.

4. Mnenje o podaljšanju in razširitvi pooblastil iz 14. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema

Ministrstvo za zdravje je 15. 11. 2023 Zbornico – Zvezo po elektronski pošti obvestilo, da bo zakon spremenil in dopolnil tudi določilo Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (Uradni list RS, št. 100/22, 141/22 – ZNUNBZ in 76/23, v nadaljnjem besedilu ZNUZSZS).

Predlog nameravanih sprememb se glasi:

»10.a člen DZV, DZN
(prenos pooblastil izbranega osebnega zdravnika)

V 14. členu v prvem odstavku se v tretji alineji besedilo »za sanitarne ali gibalne potrebe pacientov« **črta**.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ukrep iz tega člena velja do 31. decembra 2025.«.

ZNUZSZS v četrtem odstavku določa, da ukrep prenosa pooblastil osebnega zdravnika na izvajalce zdravstvene nege oziroma zdravstvenega administratorja velja do 31. decembra 2024. Zbornica – Zveza **nasprotuje podaljšanju** tega roka **do 31. decembra 2025** iz razlogov, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Zbornica – Zveza je Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZZZS) z dopisi št. 941-4/22-22 z dne 9. 8. 2022 in št. 941-4/22-36 z dne 15. 12. 2022 že seznanila, da se **poraja dvom v ustreznost udejanjanja** 14. člena ZNUZSZS, ki **določa prenos pooblastila z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro** in na višjo medicinsko sestro (v nadaljnjem besedilu diplomirana medicinska sestra), saj je prenos pooblastil možen ob ustreznih **kliničnih smernicah** in strokovnih priporočilih pristojnega razširjenega strokovnega kolegija, ki pa v navedenem primeru **niso v celoti dana**.

Zbornica – Zveza ponovno opozarja na stališče Razširjenega strokovnega kolegija za družinsko medicino (v nadaljnjem besedilu RSKDM), ki je v svojem mnenju o pooblastilih diplomirane medicinske sestre večkrat podal stališče, da diplomirana medicinska sestra nima pooblastila za samostojno odločanje o upravičenosti zadržanosti od dela zaradi bolezni, nege ali spremstva do največ tri koledarske dni, ampak samo administrativno-tehnično izvede stalež po naročilu osebnega zdravnika ter nima pooblastila za odločanje o upravičenosti izdaje naloga za uveljavljanje pravice do potnih stroškov spremstva in nenujnih reševalnih prevozov, ampak samo administrativno izda nalog za nenujni reševalni prevoz po nalogu zdravnika.

Zbornica – Zveza ob tem ponovno poudarja, da diplomirana medicinska sestra **ni strokovno usposobljena za oceno zdravstvenega stanja pacienta, za postavitev medicinske diagnoze** oziroma za odločitve o tem, ali lahko predpiše do tri dni bolniške odsotnosti brez morebitnih diagnostičnih postopkov. Prav tako ne more ocenjevati zdravstvenega stanja pacientov in odločati o upravičenosti izdaje naloga za uveljavljanje pravic do potnih stroškov in se opredeljevati do vrste prevoza (nujni, nenujni, sanitetni prevoz).

Ker je prenos pooblastila z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro v nasprotju z mnenjem RSKDM, glede navedenih aktivnosti **ni zakonskih pogojev za prenos pooblastila z zdravnika** na diplomirano medicinsko sestro iz 14. člena ZNUZSZS.

Zbornica – Zveza **podpira razširitev kompetenc z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro** pod naslednjimi pogoji:

- formaliziranje razširitve kompetenc diplomirane medicinske sestre v odredbi o programu klinične specializacije diplomirane medicinske sestre,
- sodelovanje in soglasje zdravniške stroke ter stroke zdravstvene nege o razširitvi kompetenc,
- ustrezna sistemska normativna ureditev za razširitev kompetenc in prevzemanje novih odgovornosti (umestitev *diplomirane medicinske sestre specialiste* v seznam poklicev zdravstvenih delavcev, sistemizacija delovnih mest *dipl. medicinska sestra specialist* in *dipl. medicinska sestra specialist v bolnišnični dejavnosti* iz Aneksa h Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi, Uradni list RS, št. 181/21) in njihovo ustrezno finančno ovrednotenje,

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

- zagotovitev dodatne strokovne usposobljenosti diplomirane medicinske sestre s klinično specializacijo,
- razširitev kompetenc diplomirane medicinske sestre poteka skupaj z ukrepi za razbremenitev administrativnih opravil, krepitev kadra v zdravstveni negi ter z digitalizacijo posameznih procesov ter aktivnosti pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Prenosu pooblastil nasprotuje tudi Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno in babiško nego, ki je na 14. seji 20. 10. 2022 sprejel sklep št. 04a/14VK-2022, da morajo biti pri prenosu pooblastil izpolnjeni naslednji pogoji:

- na obstoječi kader zdravstvene nege dodatne obremenitve niso dopustne, zato je prenos pooblastil možen le v okolju, kjer je bila izvedena okrepitev kadra;
- v primeru prevzemanja novih nalog mora biti izvedeno dodatno usposabljanje v ustrezni obliki glede na vrsto in obseg pooblastil in odgovornosti;
- s prenosom pooblastil mora za povečano odgovornost slediti tudi plačilo.

Zbornica – Zveza je z dopisom št. 650-4/23-2 z dne 7. 11. 2023 ministrstvu že posredovala predlog izhodišč za pridobitev soglasja pristojnih organov za različne specializacije v dejavnosti zdravstvene nege, med katerimi je tudi **specializacija s področja promocije zdravja in integrirane obravnave oseb s kroničnimi boleznimi na primarni ravni zdravstvene dejavnosti**. Aktivnosti za uveljavitev specializacije s področja promocije zdravja in integrirane obravnave oseb s kroničnimi boleznimi na primarni ravni zdravstvene dejavnosti že aktivno potekajo.

Zbornica – Zveza nadalje **nasprotuje še dodatni razširitvi pooblastil diplomirane medicinske sestre** v ambulanti družinske medicine (v nadaljnjem besedilu ADM), saj zakon predvideva, da bi osebni zdravnik na diplomirano medicinsko sestro lahko prenesel pooblastilo **za predpis vseh medicinskih pripomočkov**, ki bi jih določil generalni direktor ZZZS in **ne le medicinskih pripomočkov za sanitarne ali gibalne potrebe pacientov**, kot to zdaj določa tretja alineja prvega odstavka 14. člena ZNUZSZS.

Zbornica – Zveza je večkrat opozorila, da je delo diplomirane medicinske sestre v referenčni ambulanti, se pravi v ADM, postalo izredno zahtevno, zaradi skrajševanja ležalnih dob v bolnišnicah prihaja vse več težkih primerov bolnikov iz sekundarne in terciarne ravni na primarno raven zdravstvene dejavnosti, to pa pomeni, da je pri izbranem zdravniku oz. timu več zapletov po operativnih posegih, več postoperativnih postopkov in posegov, ki bi bili drugače obravnavani v bolnišnici.

Poleg tega staranje prebivalstva, čedalje več nameščenih aparatov v ambulantah in posledično izvajanje več medicinsko-tehničnih posegov, več predoperativnih priprav, na trgu je vedno več zdravil, tehničnih pripomočkov, vseh možnih preiskav, ki jim diplomirana medicinska sestra mora slediti s svojim časom in znanjem, zahteva vedno večje napore diplomirane medicinske sestre v ADM.

Delo diplomirane medicinske sestre v ADM ob obstoječem kadrovskem normativu 0,5 diplomirane medicinske sestre mora biti usmerjeno v **izvajanje preventivne dejavnosti, ki povečuje** kakovost zdravstvene obravnave in dostopnost do zdravstvene obravnave osebam z urejenimi kroničnimi boleznimi v skladu s protokoli in smernicami ter se tako nadgradi sistem zdravstvenega varstva na primarni ravni zdravstvene dejavnosti ter njihovo **dodatno obremenjevanje ni dopustno**.

S pozdravi

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vročiti:

- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, elektronsko na e-naslov: gp.mz@gov.si